

Predikan Abrahamsbergskyrkan 26 okt 2014. Trons kraft.

Predikotext Markusevangeliet 2:1-12

Några dagar senare kom han tillbaka till Kafarnaum och det blev känt att han var hemma. ²Det samlades så mycket folk att inte ens platsen utanför dörren räckte till längre, och han förkunnade ordet för dem. ³Då kom de dit med en lame som bars av fyra män. ⁴Eftersom de inte kunde komma fram till Jesus i trängseln bröt de upp taket ovanför honom och firade ner bädden med den lame genom öppningen. ⁵När Jesus såg deras tro sade han till den lame: "Mitt barn, dina synder är förlåtna."

⁶Nu satt där några skriftlärdar, och de tänkte för sig själva: ⁷"Hur kan han tala så? Han hädar ju. Vem kan förlåta synder utom Gud?" ⁸Jesus förstod i sin ande vad de tänkte och sade till dem: "Hur kan ni tänka så i era hjärtan? ⁹Vilket är lättast, att säga till den lame: Dina synder är förlåtna, eller att säga: Stig upp, ta din bädd och gå? ^{10/11}Men för att ni skall veta att Människosonen har makt att förlåta synder här på jorden säger jag dig" – och nu talade han till den lame – "stig upp, ta din bädd och gå hem." ¹²Och mannen steg upp, tog genast sin bädd och gick ut i allas åsyn, så att de häpnade och prisade Gud och sade: "Aldrig har vi sett något sådant!"

Det här är en av de saker jag minns tydligast från söndagsskolan. (Västerledskyrkan: altartavlan och Allena Gud i himmelrik.) Det fanns en plansch, en sådan där gammaldags på kartong med en krok i överkanten. På den fick man se en massa folk som trängdes runt Jesus. Det var ett hål i taket och man såg himlen. Man såg också repen som de hade använt när de hissade ner den lame mannen och hans säng genom taket. Han låg där på sin säng, blek och ynkelig, men Jesus var ljus och blid, med vackert långt lockigt hår. Och i människornas ögon såg man *förundran*.

Detta är ju en väldigt bra berättelse för söndagsskolan, och det är en väldigt bra berättelse för oss också. Men den kanske inte betyder precis det som man först tror. Det kan ju verka som om Jesus mest av allt ville vinna en diskussion med de skriftlärdar. Det var de som värnade om den religiösa traditionen, och de hade under en tid ganska noga följt vad Jesus säger och gör. Någon tid innan det här utspelade sig hade Jesus botat en spetälsk man. Han hade förbjudit honom att berätta det för andra än prästerna, men mannen hade ändå pratat vitt och brett. Det blev en sådan uppståndelse att Jesus fick dra sig undan de hela en tid. Men nu var han hemma igen.

I det samtal som vi just läst om bevakar de skriftlärdar att ingen, särskilt inte den här uppkäftige snickaren från Nasaret, ska falla deras Gud, Jahve, i ämbetet. "Vem kan förlåta synder utom Gud?". Det kan se ut som att Jesus kontrar med en maktuppvisning. Den lame kan plötsligt gå, och människorna blir naturligtvis – igen! – väldigt imponerade. Jesus har svängt opinionen till sin fördel. Han har vunnit "hearts and minds" – för att använda ett uttryck som blivit vanligt när man talar och skriver om moderna krig. Jesus hade vunnit deras hjärtan och sinnen genom en slags styrkedemonstration.

Men detta var inte vad som hände. Det är riktigt att Jesus hade en poäng, men den var närmast den motsatta. Trons kraft är temat för den här söndagen, och det är ju helt

centralt att vi tror på Jesus och litar på att vår tro kan åstadkomma förunderliga ting. Men hur går det till och varför?

Det är en kort text, men Jesus hinner ändå rikta sig till tre olika åhörare: de skriftlärdade, den lame mannen och det församlade folket. Låt oss börja med de skriftlärdade. De värnade om att ingen skulle försöka spela Gud, och de var de som satte gränserna. Men de bevakade också en lång religiös tradition, som vi kan läsa om i Gamla Testamentets böcker. *Trons kraft* är ett starkt tema genom hela historien även före Jesus. Den har i huvudsak två innebörder.

Den ena kan vi kalla civilkurage. Det är profeter och kungar, men också vanliga kvinnor och män som i kraft av sin tro uthärdar lidande och förföljelser, utmanar makten och talar till folket om bättring och omvändelse. (Den GT-text som vi valt att inte ta med här i gudstjänsten handlar om en yrkeskvinna som med stora risker för sitt eget liv gömmer två spioner i sitt hus.)

Den andra innebörden är att tro ger makt att ta andra människors liv. Om det finns tillräckligt med trons kraft kan en kung låta förgöra tusentals soldater eller en herdepojke döda en kusligt överlägsen fiende med sitt smarta handvapen.

Jesus – i huset i Kafarnaum – bejakar det första temat, *civilkurage*. Han vill att vi ska vara modiga, säga och göra sanningen. I detta är han vårt föredöme. Men han vänder helt ut och in på det andra temat: trons kraft innebär *inte* att ha och utöva makt över andra människor och deras liv. Trons kraft fungerar – enligt Jesus – precis tvärt om.

Jag ska återkomma till detta men först ytterligare några ord om *förundran*. Jag är ganska säker på att Jesus inte ville att människorna skulle bli imponerade, men däremot välkomnar han deras förundran. Förundran är nära släkt med tro, som är huvudordet för vår söndag, och centralt i den här händelsen: "Jesus såg deras tro" och det är tro och förundran som *bär* genom händelserna i det överbefolkade huset i Kafarnaum.

Vad är det som gör oss förundrade? Vi kan pröva oss själva. Nu när sommaren har tagit farväl kanske vi särskilt minns vår egen förundran över blommor och träd, över glittret i vattnet och fåglarnas sång. Om vi inte blivit alltför avtrubbade så väntar oss nya ögonblick av förundran, då vi möter Guds natur med öppna och nyfikna sinnen.

Många kristna genom historien har funnit näring för sin tro i vad som brukar kallas Jesu underverk. Det är tillfällen när Jesus överskrider vad människorna ser som normalt: han förvandlar vatten till vin, får ett fikonsträd att vissna, renar en spetälsk eller talar om för en lam man att han kan ta sin säng och gå hem på friska ben. Många människor, och inte bara troende, verkar alldeles väldigt intresserade av sådana exempel där naturlagarna och vetenskapen verkar komma till korta. De blir fascinerade av sådant som det etablerade förståndet inom naturvetenskap och medicin inte riktigt kan klara ut. Jag ska inte fördjupa mig i detta, och visst finns det skäl att vara skeptisk till vetenskapens ibland tvärsäkra påståenden. Men vi vet också att den tanken kan dra i väg åt konstiga håll, mot kvacksalveri och vidskepelse. Men att vårda en *förundran* är viktigt: att hålla sinnet öppet för livets under är också, eller borde vara, vetenskapens utgångspunkt. Min gode vän Stefan Edman, biolog, folkbildare och profet, kan hålla en hel predikan över en vattendroppe eller en blomma: om hur förunderligt det är ordnat i Guds natur, hur

mycket Han gett oss att upptäcka och glädjas åt. Och att det finns mycket mer som kan väcka vår förundran i framtiden.

Men åter nu till huset i Kafarnaum. Jesus såg att mannen som de hade hissat ner genom taket kände synd och skuld. Vad detta bottnade i vet vi inte. Kanske hade omgivningen skuldbelagt honom: ett handikapp betraktades ofta som ett straff för egna synder, eller till och med sådant som släkten hade begått. Kanske kände mannen att han hade varit en börda för sina föräldrar och sina närmaste, och att han inte varit tillräckligt tacksam och trevlig. Eller också var det något annat. Jesus visste, och han lyfte av mannen hans syndabörda. *"Mitt barn, dina synder är förlåtna."* Med detta var det viktigaste gjort.

Genom trons kraft? Ja – men inte heller med detta är det riktigt som man först tänker. Var det så att mannen hade en stark tro och Jesus belönade den med syndernas förlåtelse? Nej, inte riktigt: det står att Jesus såg deras tro. *Deras tro*. Det som gäller här är inte att en viss person har en väldigt stark övertygelse om att Gud finns och att Jesus är hans son. Tro var något som fanns i rummet: hos dem som hissat ner mannen, hos den lame själv, hos dem som samlats i beundran eller nyfikenhet. Jesus fanns där.

Tro är att finnas tillsammans med honom och öppna sig för hans närvaro.

Paulus, kristenhetens förste teolog, har ju skapat en del problem för oss men den här tanken har han verkligen förstått. Så här skriver Paulus i 2 Kor 12:

Men Herren svarade: *"Min nåd är allt du behöver."* Ja, i svagheten blir kraften störst. Därför vill jag helst skryta med min svaghet, så att Kristi kraft kan omsluta mig. Jag gläds åt svaghet, förolämpningar, svårigheter, förföljelser och nöd när det är för Kristi skull. Ty när jag är svag, då är jag stark.

Visst, Paulus tar ju i ordentligt här, men innebörden är klar. Det är när vi öppnar oss för Kristi kraft som tron förvandlar vår hjälplöshet till frimodighet och vår tveksamhet till handlingskraft. Han tar hand om våra självanklagelser, förlåter våra synder och ger oss trons kraft. När Jesus botade den lame mannen var det en akt av kärlek. Tro och kärlek går inte att skilja åt.

I 1 Kor 13 ger Paulus ännu en sammanfattning av vad det handlar om:
Om jag har all tro så att jag kan flytta berg men saknar kärlek så är jag ingenting.

Tro är ingen prestation. Trons kraft kommer när vi söker oss till Jesus. Inte i första hand för att lyda eller bekänna – utan för att finnas med honom; låta oss *omslutas* av hans närvaro. Då kommer kraften. Det insåg de som var samlade i huset i Kafarnaum. Det kan vi också få vara med om. Om vi öppnar oss för hans kärlek, håller ögonen på vad han gör och vill, och inte krånglar till det, då får vi del av trons kraft. Då kan vi också – precis som mannen som hade varit lam – på egna friska ben gå ut i världen och tjäna Herren med glädje.